

Registered at G.P.O. Melbourne for transmission by post as a periodical Price 1/6

IV METAI

1959 m. Gegužės 27 d. MELBOURNE

Nr. 20 (165)

AKTUALIAIS POLITIKOS KLAUSIMAIS

“ELTOS INFORMACIJŲ” PASIKALBĖJIMAS SU LIETUVOS LAISVĖS KOMITETO IR PET SEIMO LIETUVOS DELEGACIJOS PIRMININKU V. SIDZIKAUSKU.

Koks Jūsų bendras įspūdis apie šiuo metų Europos Tarybos sesiją ir joje pasireiškusias nuotakas?

— Ši pavasarinė Europos Tarybos sesija minėjo dešimtąją savo gyvavimo sukaktį. Nė iškilmingas aktas, nė pati sesija, kuri baigėsi balandžio 28 d., entuziazmo nesukėlė. Europos apjungimas nežengia tokiu tempu, kokio buvo tikėtasi ir laukta. Nors, be mažų išimčių, pavergtoji Europos dalis buvo vengiama minėti, tačiau buvo aiškiai jaučiama, kad tikras Europos apjungimas laisvėje tik tada bus galimas, kai Sovietų Sąjunga bus priversta pasitraukti iš šiandien jos pavergtųjų Rytų ir Vidurio Europos valstybių, jų tarpe ir iš Lietuvos.

Be abejo turėjote progos pasikalbėti su įvairiais žymiais politikais Strasburge — kaip jie šiandien žiūri į Pabaltijo klausimus? — Žinoma turėjau. Strasburge, kaip ir kitose Europos politinių centrų, Pabaltijo valstybių klausimas siejamas su bendra Vidurio ir Rytų Europos problema, kurios jis yra integrali dalis.

Ar Rytų-Vakary konferencijoje negalėtų, nors ir netiesioginiai, iškilti Pabaltijo reikalas?

— Pabaltijo valstybių, kaip ir vadinamųjų satelitų valstybių klausimas gali iškilti užsienio reikalų ministerijų konferencijoje Ženevoje, bet taip pat ir “viršūnių” konferencijoje tiesiogiai. Sovietams reikalaujant sankcionuoti politinį status quo Vidurio ir Rytų Europoje arba netiesiogiai, derantis dėl saugumo pakto, dėl demilitarizuotos zonos Europoje ar dėl taikos sutarties su Vokietija.

Kaip Jums, nuolat santykiuojant su tarptautiniais politiniais sluoksniais, šiandien atrodo Karaliau-

čiaus problema?

— Karaliaučiaus srities problema tarptautinėje politikoje šiandien dar nėra aktuali, tačiau vokiečių politiniuose sluoksniuose ir bendrai Europoje ji jau dabar gvildenama. Toji problema pasidarys aktuali, kai bus rimtai prieita prie taikos sutarties su Vokietija svarstymo. Bent dabar atrodo, kad tatau labai dar negreit įvyks. Žinoma, Karaliaučiaus srities problema gali iškilti tam tikro aktualumo, sakysiu, Chruščiovui nutarus pasirašyti separatinę taikos sutartį su Rytų Vokietijos komunistiniu režimu.

Kas nauja PET būstinėje New Yorke? Kuriais motyvais kai kas siūlo “Pavergt. Europos Tautos” ateityje vadinti “Pavergt. Europos Valstybes”?

— PET būstinėje žvaliai būdama, atidžiai sekami tarptautiniai įvykiai ir stropiai į juos reaguojama. Bendrinės devynių Sovietų pavergtųjų Vidurio ir Rytų Europos valstybių organizacijos oficialus pavadinimas yra “Assembly of Captive European Nations” (ACEN), lietuviškai vertime “Pavergtosios Europos Tautos” (PET). Kadangi anglų ir prancūzų kalbose žodis “nation” reiškia greičiau “valstybę”, nei tautą (people), tai kai kas randa būslant logiškiau ir lietuvių kalboje vartoti “Pavergtosios Europos Valstybes”, sutrumpinant “PEV”.

Kaip su PET delegatūromis įvairiose sostinėse? Ar tikros latvių spaudos žinios, kad delegatūra Stokholme likviduojama?

— PET delegatūrų tinklas įvairiose sostinėse bus plečiamas: šiuo metu veikia delegatūros Londone, Paryžiuje, Bonnoje, Romoje, Stoc-

kholme, Rio de Janeiro, Buenos Aires, Montevideo, Madride, Tokio ir Karači (Pakistanė) turime atsotus. Numatoma greitai laiku turėti delegatūras Kanadoje, Australijoje, Olandijoje, Belgijoje, Danijoje, Norvegijoje, ir delegatūras ar atstovus Ankaroje, Beirute ir kitur. Greta delegatūrų ir atstovų norime turėti ir PET draugų organizacijas, latvių spaudos žinia apie Stokholmo delegatūros likvidavimą nėra tikra.

Kaip žiūrite į “kultūrinių mainų” su okupuota Lietuva klausimą?

— Kaip žinote, bendrai dėl kultūrinių mainų su okupuota tėvyne esame gana aštriai pasisakę. Bendradarbiavimo ir santykiavimo su okupuota Lietuva kultūriniais klausimais yra ir svarbus ir opus. Ji pradedame svarstyti ir PET Lietuvos delegacijos plotmėje, ir tikimės, kad galėsime netrukus išsiaišniuoti tuos klausimus pasakyti.

Ką šiaip norėtum pasakyti tautiečiams laisvajame pasaulyje ir pavergtoje tėvyneje?

Mūsų tautos kova dėl laisvės nėra lengva, o ar kada ji buvo lengva? Tarptautinės politikos svyravimai ir vingiai mūsų didžiajam siekimui turi tik relatyvinę reikšmę. Mes turime neabejotiną ir sakyčiau visuotiną laisvojo pasaulio prielankumą mūsų tautos pastangoms atstatyti Lietuvos nepriklausomybę ir laisvę. Vėrtės praktiškos politikos postulatu, tas laisvojo pasaulio prielankumas galėtų priartinti mums laisvę. Pabrėžiu — priartinti. Kaip tai yra praeityje, ypač kaip tai yra buvę 1918 - 1919 metais, Lietuvos nepriklausomybę ir laisvę atsikovojo patie lietuvių tauta, mūsų tautos kamienas okupuotoje tėvyneje ir mūsų gausingoji išeivija laisvajame pasaulyje.

Diplomatijos Kabinete

Vakary Vokietijos spauda skelbia oficialiai, kad jos politika laimėjo — rytų Vokietija negavo dalyvauti Ženevos konferencijoje kaip pilnateisio narys. Bet iš tikrųjų vakary Vokietija ir pralaimėjo, nes rytų Vokietija konferencijai prilyginta vakary Vokietijai.

Kas rytas europinių papročių vakary Vokietijos delegacijos pirmininkas Grewe apeina visus konferencijos dalyvius ir paspaudžia ranką. Paspaudžia jis ir Gromyko, bet rankos nepadauda rytų Vokietijos ministeriui Boltziui.

SOVIETINĖ DAMA

Herteris paprasčiausiai ir kasdieniškiausiai apsisitais, o iškilmingaisiais — Gromyko. Eidamas į posėdžių rūmus, jis mosuoja skrybėlę fotografams ir suka į aparatų veidą iš abiejų profilių. Jis kalba ir jo spaudos šefas pareiškimas spaudai duoda labiausiai susirūpinimą padaryti gerą įspūdį Čekoslovakijoje, Lenkijoje, rytų Vokietijoje. Tegul žmonės mato, kaip Gromyko jų reikalus gina. Tačiau kalbėdamas apie Lenkijos didžiulį skriaudą, nutylėjo, kad viena tokia skriauda buvo 1939 rugsėjo 17 - Sovietai užėmė rytinę Lenkiją, talkindami Hitleriui.

IR BIZNIS MENKAS

Ženevos miestas didelio susidomėjimo konferencija ir jos dalyviais nerodo. Prie rūmų daugiau stovi šoferių nei smalsuolių. Labiau patraukia publikos dėmesį Anglijos atsivežti šoferiai — 14 žalia uniforma apsisitaisiusi merginų, nors pats Lloydas, matyt, labiau pasitiki vyrų šoferiu.

Ženevoj susitelkė apie 2.100 žmonių. Viena diena jie įpila į miesto kasą po 50,000 dol. Tai geras

pėlnas. Tačiau miesto viešbučiai nepatenkinti. Esą šitie konferencijai dalyviai, nors gauna valdžios pinigų, bet išleidžia labai mažai. Daug daugiau naudos iš turistų, kurie per metus supila Ženevai 45 mil. dol. O konferencijos tik atima vietą turistams. Amerikos delegacijoje yra 27 politiniai pareigūnai, apie tiek pat stenografai, šoferių ir kitokio techninio personalo. Kiek Sovietai atsigaubė, neskelbia. Ir čia yra sovietinė paslaptis.

TRUMPOS ŽINIOS

— Laukiama, kad Persija pasiskelbs dokumentuotus kaltinimus Sovietų Sąjungai — esą ji nuleidusi Persija parašytininkų ir ginklų. Dėl to Persija jau buvo pareiškusį protestą dėl Sovietų iškurtų dažnų įskridimų į Persija.

— Sovietai pasikviesia iš Indijos šėsis jogus, kad jie treniruotų vyrus, skirtus skristi su sputniku.

— Anglija pasiskelbė ruošianti savo satelitą. Jis bus iki 1000 svarų. Jam paleisti naudosis Amerikos raketa.

— Tibeto pabėgėlių nuo komunistų teroro jau atgėrė Indijoje 11,000.

— Alžiro sukilėliai gegužės 12 pasiskelbė, kad iš lėktuvų mėtyt bombas Prancūzijoje. Pagalbos jie gausią iš kom. Kinijos ir šiaurės Vietnamo, iš kur tik ką grįžo Alžiro sukilėlių delegacija.

KAUTYNĖS JAU VYKSTA

Anglijoje neseniai pasirodė H. Welton knyga — “Trečiasis Pasaulinis Karas” (The Third World War), kurioje tarp kitoko sakoma: “Kiekvienoje apgyventoje pasaulio dalyje komunizmo ir demokratijų pajėgos yra susikibusios kovoje. Šioje kovoje nėra neutralių kraštų, tik nekuriuose kraštuose komunizmas yra įsikęs stipriai, o kituose, kaip Jungtinės Amerikos valstybės ar D. Britanija, jos karaliai, laisvi žmonės didelėmis pajėgomis atlaiko savo pozicijas. Bet dar yra “niekieno žemė” — svyruojančios tautos, kuriose per ateinančius kelis dešimtmečius įsigalėjimas vienos ar antros pusės nuspės žmonijos likimą šimtmečiams. Berlyno blokada, Korėja, Vidurinių Rytų patyrimai neabejotinai rodo, kad Sovietų strategija ginkluoto konflikto globaline plotme neenumato. Tam nėra nei racionalaus pagrindo. Sovietų valdovai yra realistai, jie žino, kad Trečiasis Pasaulinis Karas jau vyksta ir jie tikisi jį laimėti. Ši didžioji kova dėl pirmenybės kovojama ne sputnikų erdvėje, bet ekonominių sistemų žemėje”.

ARBA, ARBA

Vakary Vokietijoje televizijos pareigūnai apklausinėjo mokinius 15-17 metų amžiaus. Pasirodė, kad iš dešimties devyni arba nieko nežino apie Hitlerį arba žino, kad jis padarė daugiau gero negu blogo Vokietijai. Į klausimą: kas jūs žinojat apie Hitlerį, buvo įprastinis atsakymas: Hitleris atgaivino Vokietiją: jis pašalino nedarbą ir pastatė autostradas.

LIETUVOS „MINISTERIAI“

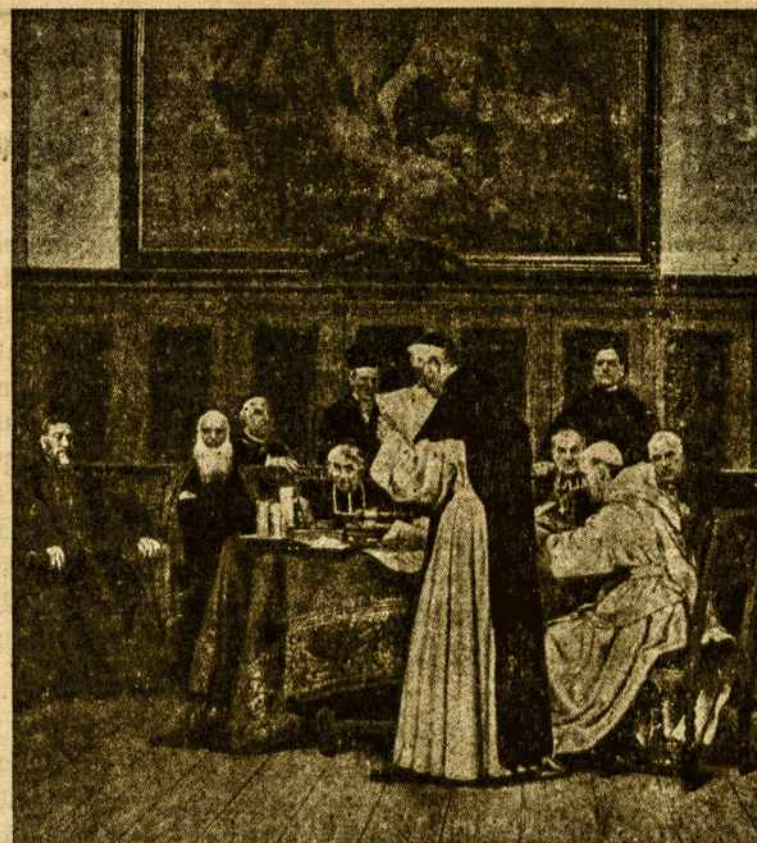
Lietuvos “naujų ministerių kabineta” sudaro 26 “ministeriai”. Pirmininkas M. Šumauskas; pav. E. Ozorskis ir J. Laurinaitis. Užsienio reikalų — K. Preikšas, Liaudies tarybos: K. Kairys, E. Bilevičius, A. Cistukovas, P. Kulvietis; Transporto — V. Martinaitis, Finansų — R. Sikorskis, Kultūros — J. Banaitis, Miškų — A. Matulionis, Prekybos — A. Mikutis, Rūšių — N. Belianinas, Socialinio apribėjimo — J. Stimburys, Statybos — A. Bialopetravičius, Sveikatos — A. Diršė, Švietimo — M. Gedvilas, Teisingumo — A. Likas, Vidaus — A. Gailevičius, Žemės ūkio — V. Vazalinskas, Technikos — A. Žukauskas, Planavimo — A. Drobnyš, Kontrolės — P. Oleka, Architektūros — S. Vabalavičius, Saugumo — K. Liaudis.

AUKŠČ. TARYBOS ORGANAI
Pirmininkas — J. Paleckis, sekretorius — S. Naujalis, pavad. — J. Matulis ir J. Baltušis. Tarybos nariai: T. Jančaitytė, M. Kučinskis, O. Jurgelevičienė, J. Macijauskas, S. Maizrimas, J. Mikalauskas, P. Silickas, A. Sniečkus, J. Strelcovas.

Aukšč. tarybos (ne prezidento) pirm. V. Niunka, pavad. L. Pilušenko, K. Korsakas, K. Macevičius ir A. Milkevičienė.

Kauno miesto kapai nutarta išnaikinti. Kauno miesto komitetas paskelbė, kad norintieji gali savo artimųjų palaikus išsikelti. Visų kitų kapai bus, savaime suprantama, sunaikinti. Jų tarpe daugelis įžymių asmenų ir savanorių kūrėjų kapai.

Panamos invazijos bandymas iškėlė idėją sudaryti “taikos sargybą” Amerikos kontinentui.

Kada vyksta Katalikų Bažnyčios visuotinio suvažiavimo paruošiamieji darbai, verta prisiminti ir praeitį. Čia matome Vatikano suvažiavimą darbo metu, kuris įvyko 1869 - 70 m.

Tiktai Sausas Vanduo

ŽENEVOJ KONFERENCIJOJE DERYBOS NEPASISTOMĖJO PRIEKI. VIS TEBETOPČIOJAMA VIETOJE. SOVIETAİ VARO PROPAGANDĄ IR NEPRIIMA NEI VIENO VAKARIEČIŲ SIŪLYMO. PAŽIŪRĖKIME KĄ APIE TĄ KONFERENCIJĄ MANO AMERIKIEČIŲ SPAUDOS KOMENTATORIAI:

C.L. Sulzberger (NYT) įspėja, kad diplomatai kalba tais pačiais žodžiais, o galvoja visai kitus dalykus. Priminė ką darytų, jei būtų paskirtas valstybės galva: “Mano pirmas žingsnis būtų žiūrėti, kad daiktai būtų vadinami savo tikrais vardais”. Priminė ir Stalino mėgtą sakyti tiesą: diplomatijoje nuosirdumas yra tiek pat galimas kaip sausas vanduo ir medinis oras.

Nors vieni ir kiti kalba apie taiką, apie įtampos atleidimą, bet Sulzbergerio manymu, Vakary interesus yra išlaikyti savo politinį ir karinį status quo vakary Europoje; Sovietų — priešingai, ji pakeisti savo naudai.

Dr. Lawrence (NYHT) dar konkrečiau nusako Maskvos siekimą: noras pakeisti Berlyno padėtį iš tikrųjų reiškia norą gauti vakary pripažinimą tam vadinamam “status quo”.

Tai reiškia pripažinti jai pavergtas rytų Vokietiją, Lenkiją, Čekoslovakiją, Rumuniją, Bulgariją, Vengriją, Estiją, Latviją ir Lietuvą.

J. Alsop (NYHT): Nėra kito būdo apginti šiai Vakary pozicijai kaip tik pasiryžimas kariauti dėl jos: o jeigu Vakary kariaus dėl Berlyno, tai jau bus sunku karą apriboti.

SURAŠYMO DUOMENYS

Sausio viduryje Lietuvoje ir kitose sovietų valdomose respublikose įvyko gyventojų surašymas. Praėjo daug mėnesių, kol Maskva ryžosi paskelbti pirmuosius duomenis.

Visoje Sovietų Sąjungoje š.m. sausio 15 d. buvę 208.825.000 žmonių. Palyginus su prieškariniu laiku, gyventojų skaičius padidėjęs 18,1 mil. Tai yra mažai turint galvoje svetimų žemių su jos gyventojais užgrobimą.

Pagal naujausią surašymą, vyrų Sovietų Sąjungoje dabar esą vos tik 45%, o moterų 55%. Kitaip tariant, 20 milijonų moterų yra be vyrų.

Masiniai trėmimai ir prievartos apgyvendinimai vaizdžiai atspindi šiuose skaičiuose: Visoje Sovietų Sąjungoje gyventojų skaičius per 20 metų padidėjo 9,5%, bet Uralo rajonuose 32%, Vakary Sibire 24%, Rytų Sibire 34%, Tolimųjų Rytų srityse 70%, Kazachstane 38%.

Lietuvos gyventojų skaičius pagal naujausią surašymą skelbiamas — 2.713.000. Turint galvoje, kad į Lietuvos teritoriją įeina ir Vilniaus ir Klaipėdos kraštai, be to, atsižvelgiant į natūralų gyventojų priauglį, toks padidėjimas skaičius dar kartą įrodo didesnius Lietuvos gyventojų nuostolius trėmimais ir kitokiu būdu. Vilniuje sausio mėnesį buvę 235.000 gyventojų, Kaune 214.000. Iš viso Lietuvos miestuose gyvena 1.045.000 žmonių. Kaimuose 1.668.000.

DIEVO KŪNO ŠVENTĖ

Kristus savo gyvenimo pabaigoj apaštalamis kalbėjo apie gyvenimo duoną. “Aš esu gyvoji duona, kurs iš dangaus nužengia. Kas valgys tos duonos, bus gyvas per amžius, o duona, kurios aš duosiu yra mano kūnas dėl pasaulio gyvybės” (Jo. 6,51). Šitokia Kristaus kalba apaštalamis buvo nesuprantama. Ir mums ji nesuprantama. Mes kreipiame dėmesį į Kristaus mokslą, ir jį norima vadinti gyvenimo duona, o ne Kristaus Kūną. Toj pačioj apaštalių nuostaboj girdime Kristaus žodžius: “Iš tikrųjų, iš tikrųjų sakau jums, jei nevalgysite, žmogaus Sūnaus Kūno ir negerosite jo kraujo, neturėsite savyje gyvenimo.” (Jo 6,54) Tie žodžiai ir dabar mus ne labai gali įtikinti, nors Kristaus Kūnas gyvas Eucharistijoje. Eucharistiją mes nesame linkę taip vertinti, kaip Kristus apie ją sakė: “Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą”. (Jo 6,55). Tarsi mes nenorime turėti amžinojo gyvenimo, kad ir metuose kartą patingime priimti Komuniją. Pripažįstame mes Kristaus mokslą, bet nepripažįstame Jo gyvosios duonos. Nepripažįstame tos duonos “kurį nužengė iš dangaus” (Jo 6,59). Mes linkę sotiintis ta duona, kurią duoda ši žemė. Dangui paliekame tik mintį - mokslą, bet ne gyvenimą.

Dievo Kūno šventė ir iškelia šią dangiškosios duonos vertybę. Moteriškai prie Jokūbo šulinio prašė Kristaus gyvojo vandens, kurio gertų ir nebetrokštų. Dievo Kūno procesijos mes turime prašyti gyvosios duonos, kurios valgytume ir niekada daugiau nealktume. Taip suvestas yra Kristaus mokslas apie amžinąjį gyvenimą.

AUSTRIJOS RINKIMUOSE PAŽENGE SOCIALISTAI

Austrijoje gegužės 10 parlamento rinkimuose laimėjo socialistai naujų atstovų. Didžiausia partija ir toliau liko liaudies partija, gavusi 79 atstovus, bet turėjus 82, toliau eina socialistai su 78 atstovais, turėję 74, pagaliau laisvės partija su 8 atstovais, turėję 6, Socialistai laimėjo komunistų balsus; komunistai, turėję tris atstovus, dabar nieko negavo.

— Sovietai paskelbė, kad Dagestane viena pora atšventė 110 metų sutuoktinių sukaktį. Vyras yra 136 metų, moteris 131.

Visus Ragina Melstis

JAV prezidentas Eisenhoweris gegužės 21 d. paragino, kad tikintieji gegužės 30 d. melstųsi už pasaulio taiką. Prezidentas nurodė, kad mes privalome žinoti ir išpildyti Visagalio Dievo valią. Mes tikime, kad Jo valios pagalba žemėje įsiviešpataus vieną dieną taime.

KRONIKA

● “Film-Revue” (Karlsruhe) š.m. 9-tame numeryje daugiau negu puslapį paskyrė naujai kuriamam filmui, kurio siužetas imtas iš šilutiskio rašytojo Hermano Sudermano novelių knygos “Litauische Geshichten”.

● Heimattstimmė, Lietuvos kilmės vokiečių organas kelia klausimą, kur dingio dalis Lietuvos repatriantų. Iš 52.000 Lietuvos repatriantų 17.000 nežinia kur dingę. 4.000 iš jų esą paieškomi artimųjų, šeimos narių, bet per 15 metų nepavykė jų surasti. Laikraštis ragina Lietuvos kilmės vokiečius tęsti paieškas. — Be kitų Lietuvą liečiančių dalykų, laikraščio priede “Die Rautė” (Rūta) pateikiami kai kurie istoriniai svarstymai. Tame pačiame numeryje duodamas vertimas Pulgio Andriešio nuotaikingo feljetono “Pavasario diena Kaune”.

● “Blitzlicht”, Tarpt. Laisv. Prof. Sąjungų Centro organas, balandžio mėn. laidoje rašo apie Lietuvos komunistų vadų ir sovietų susirūpinimą pasireiškiančiomis okup. Lietuvoje tautinėmis tendencijomis. Keliolikos metų komunistinė propaganda likusi be pasėkų. Jai nepavykė lietuvių tautą padaryti komunistinę.

ka ir laisvė. Kad tai greičiau įvyktų, mes turime melsti Dievo pagalbos kuriant pasaulį, kuriame šeimos ir visi žmonės galės naudotis teisingumu ir laisvės dovana.

● Gegužės 24 d. mirusio Dulles asmenyje pavergtieji neteko vieno iš ryškiausio savo užtarėjo ir nepavargstančio kovotojo su komunizmu. Dulles mirė nuo vėžio ligos.

KRIKŠČIONIŲ SĄJUNGA

Vokietijoje gegužės pabaigoj ar birželį bus įsteigta krikščionių darbininkų organizacija sąjunga. Ji apims trejus darbininkus — fizinio darbo, privačių įmonių ir tarnautojus.

Sąjungos sukūrimu bus atgaivinta krikščionių darbininkų organizacijų sąjunga, veikusi Vokietijoje nuo 1894, bet 1933 likviduota. Po karo ji nebuvo atkurta.

Krikščionys darbininkai dalyvaavo bendroje darbininkų federacijoje, kuri buvo sukurta 1949. Tačiau bendra federacija pakliuvo į socialistų įtaką ir nustojo buvusi neutrali.

O dabar 1952 katalikų vyskupai buvo įspėję, kad bendros organizacijos pagrindas galėtų būti neutralumas ir tolerancija. Kai to nebuvo, buvo priversti krikščionys darbininkai organizuotiis skyriun. Tai pradėta 1955. Šiemet norima tas visas organizacijas sujungti.

● Indijos spauda skelbia, kad sovietų kariuomenės daliniai atvyko į Tibetą padėti kinams numalšinti sukilimą.

KAIP ČIURLIONIO REX

Svarstymai Apie Degančius Reikalus

Pereitą kartą kalbėjome apie parapijos ir kito bendro darbo viltį kuriais galima išgelbėti besikęstantį mūsų lietuviškumą. Šiandien žvilgtelėkime ir į mažesnes gelbėjimosi priemones — ratus ir lie-
menes, kurių pagalba galima taip pat ilgai išlaikyti mus supančioje asimiliacijos jūroje.

Tai lietuviškos tradicijos, kurias kiekvienas lietuvis turėtų vertinti ir, jų vertę suprastamas, stengtis galimai ilgai išlaikyti savo šeimoje.

Neperseniausiai vienoje lietuvių kolonijoje labai plačiai nusikambėjo dviejų inteligentų šeimų atžalų vestuvės, kurios australo ceremonmeisterio buvo pravestos grynai australišku papročiu, kuriose visi linkėjimai jaunajai porai buvo pasakyti anglų kalba ir kuriose dalyvavę lietuviai (o jų buvo dauguma) pajuto tik gaudulį, kad štai, kaip greitai, mes leidžiamės į dugną. Su visais laipsniais, diplomais ir ordinais...

Šį įvykį bandą pateisinti tvirtina, kad lietuviškų tradicijų vestuvėse buvo išsižadėta, bijant jomis pakenkti jaunųjų atečiai — jų karjerai. Tačiau stipriai reikiama suabejoti, ar lietuviškų papročiu pravestos vestuvės visiems, bosams ir bendradarbiams nebūtų padariusios stipresnį įspūdį ir ilgiau užsilikusių atmintyje, negu tokios, kokiose jie yra ne kartą dalyvavę ir dalyvaus ateityje, kur net tosty eilė iš anksto žinoma. Ypač kad daugume australų yra pakankamai inteligentiški tautinės tradicijas ne tik toleruoti, bet ir teigiamai įvertinti.

Prisitaikymo liga ir, baimė, ku nors išsikirti iš australų nužudo ne tik lietuviškas tradicijas, bet ir patį lietuviškumą mūsų šeimose. Ir gaidys nespėtų giedoti — taip dažnai mes išsiginame esą lietuviais ar net tokiais kada nors buvę.

Šiame chameleoniskume esame net tiek įstrigę pasidare, kad juoda duona mieliai valgydami namuose, mes bijome iš jos padaryti "buterbrodų" nešti darbovietėn, kad jie neatkreiptų australų dėmesio; mes rūpestingiausiai apšlufojame savo pavardes, kad tik jos neužkliūtų australo gomuryje; mes patys draudžiame savo vaikams kalbėti lietuviškai, kad jie nesugadintų anglų kalbos akcento, kad tik jų nepavadinėtų naujaisiais australais...

Jeigu šio krašto miestuose gyventų ir jį valdytų senieji Australijos šeiminkai aboriginiai, turbūt šiandien mes vaikščio-

tume išsidažę savo kūnus ir strėnas apsupe raudonu akuduru. Šis kraštutinis pavyzdys nėra pasiukimas, bet graudžiai teisinga išvada iš šimtų gyvenimo pavyzdžių, iš mūsų persitenusių prisitaikinti, iš baimės ku nors išsikirti.

Lietuviška daina, dar taip neseniai galingai skambėjusi mūsų baliuose ir subvumuose, jau baigiamą pamiršti. Kodėl? Ogi dėl to, kad vieni nenori ja atkreipti kaimyno australo dėmesį, antri bijo lietuvišką dainą "įžeisti" kitatautių svečių, dar kiti vengdami visko, kas lietuviška, tuo pačiu vengia ir dainos.

Ir taip mūsų viešuose baliuose atsiranda havajiški šokiai, privačiuose namuose "pizaminės partijos", o dažniausiai balių programose būna tik du punktai — gerimas ir pasigėrimas, žinoma, su geru užkandžiu. Ir taip baliavodami mes tariamės tęsiant lietuviškas tradicijas.

Daugeliui balių yra vienintelis ryšys su lietuviais ir to negalima smerkti, tačiau už šį ryšį stipriai mus turi jungti bendro darbo ryšys ir visiems bendras susirūpinimas išlikti lietuviais ir jais išlaikyti jaunąją kartą.

Prieš mane iš Sibiro gautas laiškas, kuriame rašoma:

"Tėviškoje jau baigia užgęsti paskutiniai žiburiai. Ten žmonės laukia ryto ir nežino, ar naktis nebus ilgesnė už jų gyvenimą. Vaisgaantiška žiema. Šaltis spiginanti. Tik žinojimas, kiek daug gyvybės yra po mūsų kojomis (suprask-kitoje žemės rutulio pusėje. S.P.) šildo ir ramina, kad mums užmigus, ji būdų, nepalaidama tėviškės išrankų, kaip Čiurlionio Rex".

Suprantama, komunistinė vergi joji kenciantieji ir savo prometišką žygius mirtin vainikuodami tiki, kad mes esantieji užjūriuose, laisvėje, tęsime jų pradėtą laisvės kovą, kad mes visi išlikime kovojančiais lietuviais ligi nepriklausomybės aušros.

O mes patys ar tuo tikime? Į tą klausimą atsakys rytojaus darbai, bet ne žodžiai. Tik darbai! S. Pranaitis

IVANOVO REMONTAS

Žibintą Pametę Prie Ukmergės

Panevežio Autotransporto pirmosios kontoros vadovybė nerimavo. Penkta diena, kai išleido keturis vairuotojus į Automobilų transporto ir plentų ministerijos Vilniaus autoremonto fabriką Nr. 11 parsigabenti kapitališkai suremontuoti mašinų, o jų viš nėra. Pa galiau pakvipo alyva ir dažais — trys mašinos įbuzgė pro vartus į garažą.

Visi apsidairė. Ketvirtos mašinos nebuvo.

Toji, lipdama į kalniuką, čiaudė dūmais, spaudė tepalą, kol Taujėnuose visai sustojo; benzino vamzdelis užsikimšo, laidai užsidedę, žibintas dar prieš Ukmergę nukrito... Po "kapitalinio" remonto mašina vos parsigavo į garažą.

Saip ar taip, bet kapitališkai suremontuotos mašinos pradėjo dirbti. Tačiau neilgam. Po keturių dienų suvalgavo vieną. Po savaitės iš garažo nepajudėjo antra. Mėginta iškviesti ką nors iš fabriko. Atsakė trumpai:

— Nėra laiko važinėti. Atsiųskite reklamacijos aktą.

Tikėdamas aktu tik kaip popieriaus lapų pats vyr. mechanikas sėdėjo į vos bejudančią mašiną ir nuvyko į Vilnių.

Vilniaus autoremonto fabriko Nr. 11 direktorius S. Masalkovas skubiai iškvietė vyr. inžinierių M. Liubauską.

— Mašiną suremontuoti. Kalitininką išaiškinti ir nubausti.

Vyr. inžinierių aiškinti pavedė techninės kontrolės skyriaus viršininkui. Šis, pamatęs reklamacijos aktą, susiraukė:

— Nereikia mašinos laužyti.

Kaip viršininkas mostelėjo, taip brigadininkas ir darbininkai atsišaukė: per dvi dienas vietoj 68 kniedžių rūmų tvirtinti tebuvo įdėti vos 9 varžtai.

Dar dvi dienas fabriko teritorijoje pastovėjusią mašiną be ilgų kalbų išstūmė už vartų ir užkabino spyną. Teko ieškoti teisybės Automobilų transporto ir plentų ministerijoje. Pramonės įmonių valdybos viršininkas P. Ivanovas parvartė aktą, pažadėjo išaiškinti.

"Aiškinasi" ir iki šios dienos. (Iš "Tiesos" 1959.5.16 d.)

● Iš gegužės 1 d. iškilmų organizavimo paskelbimų buvo matyti, kad Vilniaus įgulos viršininku dabar yra gvard. pulk. L. Polončevskas, kuris ir priėmė parądą. Paradui vadovavo gvard. pulk. B. Dzocijevas.

Lietuviai Verslininkai

M. Opanavičiaus Maisto Krautuvė

Northcote 81 High str. randasi maisto krautuvė. Jos savininkas p. Marijus Opanavičius. Įėjus į krautuvę ir metus pirmą žvilgsni pasibėgė didelė švara ir tvarkingumą. Vaidas pasigerėtinai jaukus, nes maisto krautuvei tai vienas iš pagrindinių privalumų. Krautuvė vidutini dydžio, bet joje apstu įvairių maisto prekių, kaip antai kumpio, dešrelių, įvairių rūšių skardinės žuvelių ir t.t.

Prekyba sekasi neblogai, pragyventi galime pareikšti p. Opanavičius.

Tačiau jo prekybinė pradžia nebuvo irgi "rožėmis klota".

Iš Lietuvos pasitraukę tremtinio keliu dar jaunas mokyklinio amžiaus žinogus. Vokietijoje, visiems mums žinomas, lagerio gyvenimas. Į Australiją atvyksta 1949 metais, be pinigų, bet abu su žmona pilni jaunatviškos sveikatos ir energijos. Pradžioje su žmona dirba Bonegiloje, vėliau apsigyvena Melbourne ir p. Opanavičius gana sunkiai tenka dirbti Dunlop'o fabrike.

1954 metais jau pajėgia įsikirti į Milk baro prekybą. Prekyba buvo pelninga, tačiau neįprastai ilgos darbo valandos, tiek ji, tiek ir p. Opanavičius labai vargino. Turėdami milk barą sakė: "niekur negalėjome pajudėti. Teko dirbti nuo ryto iki vakaro ir taip per išsistą savaitę".

Šiek tiek medžiaginiai apsitvarkę Milk barą pardavė ir 1958 metais įsigijo minėtą maisto krautuvę. Uždarbis truputį menkesnis, bet laisvės nepalyginamai daugiau. Krautuvė atdara penkis dienas nuo 9 val. ryto iki 5,30 val. vakaro, šeštadieniais tedirbama pusę dienos. Be to, savaitgaliui turi

ta lapus, bet žolynai ir kai kurios gėlės žydi. Čia negalima pastebėti didelių gamtos pasikeitimų. Mano tėtis sako, kad čia ir gegužės vardas tam mėnesiui netinka. Nes nesigirdi gegutės kukavimo. Iš viso, turbūt gegutės Australijoje nėra.

Man sunku įsivaizduoti, kaip atrodo gegužės mėnės Lietuvoje, nes ten, nesu buvęs. Žinau, kad Lietuvoje tuo laiku gamta kitokia.

Lietuvoje gegužės mėnės būdavo pamaldos skirtos švenčiausios Marijos garbei. Mes stengiamės šį garbę paproti išlaikyti ir savo namuose mėsliamės.

Pastaba: Mokinio darbas spausdinamas visi netaisyta.

Zigmas Jokūbaitis, 11 m.

Melb. Parap. Mokyklos mokiny

● Gegužės 1 d. proga Belgijos socialistų laikraštis "Le Peuple" išėjo specialioje laidoje iškvepin-tas lėlių kvėpalais.

● Maskvoje atleista zoologijos sodo tarnautoja už tai, kad ji liū-tams skirtą mėsą parsinešė namo ir ją iškepusi pavalgydino savo šeimyną.

● Sovietų mokslininkai rašo, kad du Marso palydovai, greičiausia, yra dirbtiniai, padaryti prieš 2 ar 3 tūkstančius milijonų metų inteligentiškų būtybių, kurios tada buvo apgyvendinusios Marsą.

● Prancūzijoje, Valencienne, medžiotojų sąjunga nutarė savo nariams taikyti tokį 17 amžiaus įstatymą: "Kas medžioklėje per neapsižiūrėjimą nušauna vedusį vyrą, privalo vesti jo žmoną, jeigu pats yra dar nevedęs".

● Kampanija prieš studentus, nenorinčius eiti į dirbtuves ir kolchozus, varoma Lietuvos komunistinėje spaudoje. Jie laikomi "buržuazinės praeities žmonėmis". Vilniaus "Tiesos" (nr.78) šie jauni-mo sluoksniai vadinami "piktžaidėmis" ir "broku".

● Vokietijoje, Bromfelde, dideliam alaus mėgėjui praėjo noras gerti, kai įsai, atidaręs butelį ir truktelėjęs gerą gurkšnį pajuto gerklėje įstrigus kažką slidus. Būta sraigės.

● Italijoje, Veronas miestelyje du vyrukai susiginėjo dėl mergi-nos. Sutarė — kuris daugiau su-valgys maisto, to bus ir mergina. Laimėtojas suvalgė tris porcijas špagetų, vieną vištą, dešimtį kie-tų kiaušinių, gerą jautienos kep-snį, tuziną dešrelių. Varžybas lai-mėjo, bet mergina atsisakė tekėti už tokio rūgno.

ŠNIPINEJA

Nuo šių metų pradžios iš pavergtosios Lietuvos į Vakarų Vokietiją atvyksta vis daugiau naujų žmonių, vadinamų repatriantų. Tai daugiausia vokiečių kilmės lietu-viai ar jų artimi giminės, šeimų nariai. Pradžioje jie, išsklaidyti po visą Vak. Vokietiją, apgyvendina-mi vokiečių pabėgėlių kolonijose, vėliau išsikirsto kas sau po dar-vo vietos. Kai kurie jų ruošiasi emi-gracijai į užjūrienį pas savo gimines. Ie mieliai susitinka su artumoje gy-venančiais lietuviais, su jais nuo-širdžiai bendrauja, atvirai išsikal-ba. Tačiau paskutiniu laiku paste-bėta, kad pas naujai atvykusius lan-koši ir vienas sovietų agentas, kal-bas gerai lietuviškai, save laikąs lietuviu patriotu, laikraštiniuku, nors niekas iš Vokietijos gyvenan-čių lietuvių jo nepažįsta. Jis ypač teiraujasi apie rezistenciją, partiza-nų veikimą Lietuvoje, kas su jais bendravo ir t.t. Todėl lietuviai, ku-rie turi galimybę susitikti su naujai atvykstančiais iš Lietuvos, prašomi perspėti juos, kad kalbėdami su nepažįstamais ar įtartinais asmeni-mis neišspasakuotų to, kas galėtų pakenkti Lietuvoje pasilikusiems žmonėms.

TELEVIZIJA PASAULYJE

Daugiausia televizijos aparatų yra JAV — apie 50 mil. Progra-mą duoda 500

Vokietijoje televizija turi daug sunkumų. Ten veikiančios stotys per dieną duoda tik trijų valandų programą ir jos neužtenka. Tačiau programą išplėsti kol kas neįma-noma; trūksta studijų, specialistų, menininkų. Juoda baltą televizijos priimtuvą vokiečiai pasigaminio ge-rą, gal net geresnį už amerikiečių; ekrano vaizdas yra ryškesnis ir ne taip mirguliuojantis.

Rusija irgi turi televiziją. Apie 60 didesniųjų miestų jau turi savo programą. Iš viso Sovietų Sąjun-goje tėra tik 2 milijonai televizi-jos priimtuvų. Kaip visur, taip ir televizijos srityje sovietai užpla-navo, kad 1965 turės 12 milijonų priimtuvų

KUR PINIGELIAI PLAUKIA

Australijos Commonwealtho statistikoje, kuri išleista praėjusią savaitę, nurodoma, kad 1958 m. įvairiose loterijose visoje Australi-joje investuota £100.000.000. Į šią sumą žinoma neįeina visi slapsti lošimai bei loterijos, nors ži-noma, kad tuose lošimuose irgi cirkuliuoja milijoninės sumos.

NSW loterijos bilietai 1958 m. parduota už £14.150.000; Victo-rijoje už £8.950.000; Queenslan-de už £6.725.000.

Visoje Australijoje loterijos bi-lietai parduota už £32.402.000. Laimėjimų išmokėta £20.250.000. Valdžiai taksų forma už loterijas išmokėta £10.031.000.

Tie Patys Sunkumai

Lietuvių Charta ir Bendruomenė

Gegužės 9 ir 10 Brooklyne, lietuvių klubo salėje, įvyko JAV rytinio pakraščio LB apygardų bei apylinkių atstovų, liuanistinių mo-kyklų mokytojų ir švietėjų suva-žiavimas. Suvažiavimas pradėtas invokacija, atkalbėta kun. V. Da-bušio. Atidarymo žodį tarė New Yorko apygardos pirm. J. Šlepe-tys. Suvažiavimui vadovavo K. Pagdonas, V. Dilys ir B. Raugas. Sekretoriavo A. Dimas ir K. Barz-dukas. Rezoliucijų komisiją suda-rė O. Girnuvienė, P. Gaurys, Pr. Kulyr ir V. Vaitiekūnas. Per abi dienas dalyvavo 80 asmenų.

Suvažiavimą sveikino žodžiu konsulas V. Stašinskas, Vliko pirm. dr. A. Trimakas, New Yorko Alto pirm. dr. E. Noakas, LB Tarybos pirm. J. Šlepetys ir LB JAV C Valdybos St. Barzdukas, raštu — Pasaulyje Lietuvių Ben-druomenės pirmininkas J. Matulio-nis, LB Tarybos narys kun. St. Yla, Lietuvių Fronto vardu J. Brazaitis.

Suvažiavimas per dvi dienas iš-klaukė kelių bendrojo pobūdžio ir specialiųjų švietimo reikalais pra-nešimų, papildytų dar atstovų pra-nešimais iš gyvenamųjų vietos.

PB JAV C. Valdybos pirm. St. Barzdukas kalbėjo bendrai apie bendruomeninę veiklą ir valdybos darbus. (Jo pranešimo ištraukas cituojame).

"LB pradininkai ir organizato-riai skyrė jai kilnius tikslus ir di-delius uždavinius, išreikštus — Lie-tuvių Chartos dėsniais. M. Krupa-vičius, buvęs Vliko Lietuvių iš-laukimo Tarybos valdytojas, vie-name savo bendraraštyje Lietuvių Chartą apibūdino kaip "įpareigo-jimus kiekvieno lietuvių sąžinei".

Ir kaip "kelio rodyklę", rodančią pasaulį pasidariusiems lietuviams "vieninteliai teisingą kryptį" į jų senovius, į jų tėvų ir į jų pačių tau-tiųjų židinių. Nenusikalstame taip pat Lietuvių Chartą lygindami su De-navo, kad 1965 turės 12 milijonų priimtuvų

Dievo įsakymai yra įpareigoji-

mai kiekvieno krikščionio mo-ralinė sąžinė, Lietuvių Chartos įsakymai yra įpareigojami kiek vieno lietuvių tautinei sąžinei.

Vadinasi Lietuvių Charta yra svar-bus dokumentas. Jos vykdymas mus veda į nepriklausomą Lietuvą ir lietuviybės išlaikymą. Taigi ji reikėtų mums nuolat prisiminti, reikėtų juo atsiremti, ji turėtų įsi-sąmoninti mūsų jaunimas mo-kyklose, jis turėtų būti skelbiamas mūsų salėse ir bažnyčiose, juo tur-ėtų mirti mūsų laikraščiai ir žur-nalų puslapiai".

"Apakritai Bendruomenę spau-džia tie patys sunkumai, kurie didelę grėsmę pakibo ties visu lietuvišką mūsų gyvenimą ir reikiama jo sunykimo".

"Mes dezertyruojame, o nutauti-mo banga nesulaikoma ritsi per mūsų jaunimą. Niekais eina pastan-gos kalbėti tautinei mūsų sąžinei, neišgirstami gėdinimai ir išpėjimai nębėkarti to pačios klaidos, ku-rią savo laiku darė nuo tautos at-trūkus mūsų diduomenė ir bajorija".

— konstatavo savo pranešime JAV LB Centro Valdybos pirm. St. Barzdukas.

Julius Staniškis, CV išdinkinas, apžvelgė finansinius reikalus atsi-krom rytinėm apygardom ir apy-linkėm. Jo pranešimas rodė, kad solidarumo mokesčio 1955 gauta 680 dol., 1956 — 820, 1957 — 1241, 1958 — 1222 dol. Yra apy-linkių, kurios jokio solidarumo mo-kėsčio nemoka.

JAV C. Valdybos nario švieti-mui P. Balčiūno ir švietimo Ta-rybos pirm. J. Tamulio pranešimai lietė šeštadienių liuanistinių mo-kyklų organizaciją, programas ir vadovėlius. Po pranešimų labai aktyviai reikšėsi pedagogai. Pasisa-kyta už liuanistinių mokyklų pro-gramų pataisymą ir greitesnį vado-vėlių paruošimą. Tam reikalui Chicagoje prie švietimo Tarybos yra sudarytos specialistų komisijos, ir jos savo darbą varo sparčiu tempu.

V. Čižūnas savo paskaitoje "Šeimos ir švietėjų santykiai" kons-tatavo tragišką šių dienų liuanisti-nės mokyklos mokytojo padėtį, kai daugumas tėvų ne tik nemato reikalo palaikyti artimesnį ryšį su mokytoju, bet ir nevertina jo dar-bo. Dėl to mokytojo auka neduoda pageidaujamo vaisių.

Bostono liuanistinės mokyklos vedėja O. Girnuvienė savo paskai-toje "Dabarties lietuvis mokins" gyvenimo pavyzdžiais nušvietė li-tuanistinės mokyklos mokinio abe-jingumą mokslui nereguliarių pamokų lankymą, nedrausmingumą ir nepažangumą. Ypač berniukai lai-ko sau "garbę" nesimokyti lietu-viškųjų dalykų. Yra ir pačių tėvų nerūpestingumo, apsilaidimo.

Savi pas savus!

Trumioiausias kelias į Lietuvą Per Londoną

KAM JUMS SIŪSTI PER SVETIMTAUČIUS, JEI D. BRITANIJJOJE YRA LIETUVISKA IR TIK VIENINTEL TOKIA ĮSTAIGA, PER KURIĄ JOS GALITE PASIŪSTI SIUNTINIUS SAVIESIEMS Į LIETUVĄ, SIBIRĄ AR KUR KITUR. O TOKIA ĮSTAIGA YRA:

BALTIC STORES BENDROVĖ

(SAVININKAS Z. JURAS)

421 Hackney Rd. London, E.2 England

KREIPKITES IR MES TUOJAU JUMS PASIŪSIME ORO PASTU MŪSŲ KAINARAŠČIUS BEI KITAS INFORMACIJAS.

Siunčiame viską: vaistus, medžiagas, akordeonus, laikrodžius, mašinas įvairias, maistą ir visa kita, kas leidžiama siųsti.

Užsakykite, ir jūs siuntinys bus tuo-jau pat išsiųstas jo laukiantiems jūsų ar-timiesiems.

Užsakę ramia sąžine laukite pakvitavi-mo iš savo artimųjų, nes už siuntinį atsa-ko Baltic Stores Bendrovė.

Nesibaidykite, jei užsakydami n-turite iš karto visos reikalingos pinigų sumos, nes Baltic Stores skuba pirmiausia pasiųsti kas užsakyta, o tik paskui suveda sąska-i-tas. Baltic Stores yra pasitikiėjimu parė-musi savo santykius su savo tautiečiais.

BALTIC STORES vienintelė siuntinių įstaiga, kuri pajėgia pigiausiai pasiųsti ne

tik kitokius siuntinius, bet taipogi ir mai-to siuntinius.

BALTIC STORES mielai pasiūnia už labai mažą mokesį (informacijos sutei-kia atskirai paprašius) ir pačių tautiečių sudarytus siuntinius.

BALTIC STORES būdamos grynai lie-tuviškos žino puikiai, kad siuntinių siunti-mas yra įalpos darbas, tad stengiasi kiek galėdamos padėti savo tautiečiams kuo pigiau pasiųsti siuntinius, nenumažinan- nei kiek siuntinio prekių vertės. Kviečia-me visus burtis į vieną solidų lietuvišką tautos parėmimą.

BALTIC STORES būdamos lietuviškos visada geriau susikalbės su lietuviu lietuviškai.

Jauniesiems

Skaitytojams

PASVEIKINIMAS MOTINAI

(Skaitytas Motinos Dienos Minė-jime).

Mama! Motinos Dienoj aš mei-liai sveikinu Tavę, linkiu visada būti sveikai ir ilgai gyventi.

Vakar Tu gavai laišką iš Lietu-vos. Sveikinimus Tau Motinos Die-nai parašė ir mano šešiolikos metų sesutė, kurios aš dar visai nešu ma-tės. Tu sakei, kad ji labai gerai mo-koši ir yra gera lietuvaite, bet jau penkiolika metų, kai jos nematei. Ji Tau parašė: "Mamyt, aš dar niekad Tavęs nemačiau ir nežinau, ar pažinčiau..."

Kai Tu, Mamyt, ilgai ilgai į tą laišką žiūrėjai, Tavo akyse aš ma-čiau ašaras ir man labai norėjoj verkti...

Mama, aš Tau atiduosiu viską ir viską. Aš pasižadau užaugęs būti geru žmogumi, visada Tave ir Lie-tuvą mylėti, kalbėti lietuviškai, klausyti mokytojų ir vyresniųjų.

Aš niekada nepamiršiu Tavo skausmo dėl sesutės, dėl Lietuvos ir ten esančių Tavo tėvėlių senų kapų.

Mamyt, Tavo paguodai aš pa-darysiu viską, bet neprižadu never-kti, kai Tu ašaroji...

Linas Džukas
Melb. Parap. Mokyklos mokins

MAMYTE!

Kodėl verki, Mamytė mano,

Kodėl tu ašaras vis lieji?

Jeigu aš tave užgavau,

Tai aš su kate atsiprasau...

Aš taip, mamytė,

Taip myliu...

O kodėl tave užgavau,

Aš nežinau...

Dabar jau būsiu gera visada

Ir neužgausiu niekada...

Kristina Marganavičiūtė, 11 m.

Melb. Parap. Mokyklos mokinė

GELES MAMYTE!

Kam tu verki, Mamytė miela,

Kam graudžias raudas raudi?

Ar šitos gėlės Tau primena

Lietuvą mūsų brangią?

Miško žibutės ir purienos

Ir daug gražių gėlių

Tegu primins jos Tau šiandien,

Kaip aš Tave myliu.

Todel neverki, Mamytė mano

Ir neliek ašarų graudžių,

Tiktai priimk Tu šias gėlytes

Ir vėl žyposkis tarp žiedų!

Dana Vingytė

Melb. Parap. Mokyklos mokinė

● GEGUZĖS MENUO

Pasibaigus australiškai vasarai

ateina gegužės mėnuo, o su juo ir

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbourne

Kun. Pr. Vaseris 116 Cecil st.,
Williamstown, Vic. Tel. ML 6066

PARAPIJOS NAMŲ AUKOJO

£20 — Ragauskas J.
£15 — Ročius Alf.
£10 — Butkus P., Raudys A., Milinskas K., Vaitiekūnas Alg., Grigaitienė J.
£8.13.7 — Ukevičius A.
£5 — Skimbrauskas Jon., Tverionas P., Katinas P., Šumskis V., Čižauskas Val., Lazutka.
£3 — Kupčinskas B., Zalieniukas J.
£2 — Popeliuška, Steponavičius B., Šlika K.
£1.16.0 — Anilius A.
£1.10.0 — Bukauskienė
£1 — Jurevičius V., Augustinavičienė, Šipaila K., Stropus S., 10/- Petrikas, Tamoliūnas J.
Šią savaitę lietuviai lankomi Essendon rajone. Šis rajonas bus lankomas dar ir kitą savaitę.

Seštadienį, geg. 30 d. gegužinės pamaldos 6 val. v. parapijos name. Po pamaldų p. A. Bakaičio paskaita apie liet. katalikų uždavinius iš-civijoje. Parapijos name šį šeštadienį bus taip pat dail. Baukaus meno paroda, o taip pat paroda pašto ženklų paruošta filatelisto Fel. Ročiaus. Parapijos name veiks užkandinė.

Dievo Kūno šventė šį ketvirtadienį. Šventė neprivaloma.

NEWCASTLE

Sekantios pamaldos Newcastle ir apylinkės lietuviams bus laikomos birželio 7 dieną, 10 val. ryto šv. Lauryno bažnyčioje, Broadmedove. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias, pradedant nuo 9.30 val. australų pamaldų metu.

T.S. Gaidelio sustojimo vieta Newcastleje paminėta dieną: Catholic Presbytery, 100 Broadmeadow. Tel. MA 3160

Motinos Diena Geelonge

Šventę prasidėjo pamaldomis Bell Park Kat. parapijos bažnyčioje. Pamaldas laikė šiai dienai pritaikytą pamokslą pasakė kun. dr. P. Bačinskas. Šv. Mišios buvo aukojamos už tėvynę ir tremtyje mirusias motinas. Pamaldų metu giedojosi Liet. Kat. choras. Dauguma dalyvavusių pamaldose priėmė Šv. Komuniją.

Oficialioji minėjimo dalis įvyko 3 val. p.p. Liet. Namuose. Savaitgalio mokyklos tėvų k-to pirm. šilės pakvietė tylos minutę pagerbti mirusias motinas. Viešnia iš Melbourne p. Karazijienė savo kalboje vaizdžiai nušvietė dabartinio mato motinos rūpesčius ir pareigas, auklėjant vaikus gerais lietuvišais. Po paskaitos Geelonge savaitgalio m-los mokinė R. Zvirblytė p. Karazijienę iškėlė puokštę gėlių. B-nės pirm. V. Ivaškevičius pareiškė padėką Karazijienė už įdomią paskaitą ir A. Karpavičiui, kuris vadovauja Geelonge Savaitgalio mokyklai. Savaitgalio mokyklos mokiniai, atvykęs į minėjimą mamytės apdovanojo gėlėmis. Paskui R. Zvirblytė gražiai padėkavo eilėraštį "Motinai", o A. Karpavičius ir Varanaitė padėkavo eilėraštį "Tu nežinai, kaip man langa". (B.)

Lietuvos Mokyklų Reformos

Lietuvoje priimtas naujas mokyklų reformos įstatymas, pagal kurį visos septyniolikos mokyklų paverciamos aštuonmetėmis. Per-tvarkymas pradedamas šiame, o bus baigtas 1963 m. Tas pertvarkymas yra sąsijęs su Kremliaus nustatytomis gairėmis. Būdinga, kad mokyklai lankantis jaunimas nuo 15-16 m. amžiaus įsijungia į visuomeninę naudingą darbą — at-seit eina į fabriks ir chochozus — taip nurodo mokyklų reformos įstatymo 8 punktą.

14-ju straipsniu "visose Lietu-vo TSR mokyklose mokoma mok-sleivius gimtąja kalba. Tėvai turi teisę nuspręsti, kuria dėstoma kalba mokyklai lankys jų vaikai. Šiaip jau per visą platų įstaty-mą kaip raudona siūlė eina dėsni-s, kad mokymas mokyklose turi kal-taliois su praktiniu darbu, ar ruo-šimui jam.

GEDVILŲ PRIEKAIŠTAI
Aukščiau, taryboje, svarstant ir priimant šį įstatymą, įvyko dar plačios diskusijos. Plačią kalbą tuo klausimu pasakė švietimo mi-nisteris M. Gedvilas. Pradžioje, kaip įprasta išvardijo "laimėjimus" o paskiau prasiarė ir apie "trūku-mus". Tiesiai pripažino, kad "mū-sų vidurinės bendrojo lavinimo ir specialiosios bei aukštosios mokyk-los atsilieka nuo komunistinės sta-bybos reikalavimų, turi rimtų trū-kumų... tampa kliūtimi žengti į komunizmą".

Iš Gedvilio kalbos aiškėja, kad Lietuvoje naujosios mokyklos reformos jau pradėtos įgyvendinti netaikant kol bus išleistas atitin-kamas įstatymas (kuris priimtas tik šioje sesijoje). Perėjimas iš se-ptynmetės į aštuonmetę mokyklą truksias tris metus. Naujoms mo-kykloje ir darbo programoms sudar-tyti esančios paskiros specialios mokytojų ir specialistų komisijos. Ii pats Gedvilas, kalbėdamas apie reformas, pavartojo žodį "eksperi-mentas". Kai dėl rusų kalbos mo-kykloje, Gedvilas citavo "tezes", pagal kurias vaikas, "jei mokysis mokykloje, kur dėstoma tik rusų kal-ba yra viena iš sąjunginių arba auto-nominių respublikų kalbų jis gali, jeigu nori mokytis ir rusų kalbos". Tai esąs demokratiškas būdas, tačiau, anot Gedvilio, reikia atsiž-velgti į tai, kad rusų kalba esanti svarbi priemonė savitarpio derbi-ri ir jįs neabejoja, kad jos ir toliau visose mokyklose busi- su dideliu noru mokomasi.

VIS PRIEŠ "BURŽUAŽINĘ IDEOLOGIJĄ"
Gedvilas ragino jaunimą dar labiau neužiki šiol auklėti "komu-nistinės statybos herojais dva-sioje, skiepįjant jaunajai kartai

Brazdžionio). Paskui vaikai pa-ko kėlė tautinių šokių. Akordeo-nu palydėjo Fišeris. Šokius paruo-šė A. Karpavičius. Viešnia iš Mel-bourne J. Valtė pašoko liet. ba-lėtą, akompanavo Norvydas.

Vėliau buvo parodyta scenos vaizdelis "Atsiskyrimas su Lie-tuva". Režisoriaus A. Šimkus, vei-kėjai: Jerinkevičiūtė, Šilerytė, Šim-kutė, Pisarskis, Raškauskas ir Ki-sielius. Veikėjai savo roles atliko gerai, kas publikai paliko gylį į-spūdį. Tai nuopelnas vaizdelio reži-soriaus, jaunosios kartos atstovo A. Šimkaus. Paskui jaunimas pa-šoko kėlė tautinių šokių. Šoko: V. Šimkutė, R. Jerinkevičiūtė, Šutai-tė, Develgaitė, Slavickas ir Sta-šauskas. Akordeonu palydėjo Fi-šeris. Šokius paruošė A. Karpavi-čius. Po programos prie moterų paruošto bufeto buvo suruošta mamytės ir minėjimo dalyvavu-siems arbatėlė.

Tenka pastebėti, kad jau ne pirmą kartą Geelonge motinos dienos minėjimą surengia Savait-galio Mokykla. Tenka padėką Sa-vaitgalio mokyklos Tėvų K-to pirm. Šilieriui ir Mokyklos Vedėjui mokyklai. A. Karpavičiui, kurie daug padeda rūpintis ir pastangų jau-nosios kartos auklėjime. P.M.

sovietinį "patriotizmą", proleta-rinį internacionalizmą. "Mūsų jau-nimas turi būti nepakantus buržu-azinės ideologijos pasireiškimams, praeities atgyvenimams". Tuo Ge-dvilas pats prisipažino, kad Lietuvos jaunimas tebegebia Lietuvos pra-eitį. Ragino Gedvilas daugiau dė-mesio skirti ir sistemingam ateis-tiniam auklėjimui.

UŽSIMINĖ IR UŽSIENIO LIETUVIUS

Dep. Baršauskas diskusijoje t.k. pasakė: "Neseniai man būnanti Jungt. Amerikos Valstijose teko susitikti su pažangiais lietuviais. Susitikime dalyvavo daugiau kaip 70 įvairių profesijų lietuvių. Jie su nepaprastu džiaugsmu sutinka atvykusius iš Tarybų Lietuvos ir labai brangina kiekvieną žodį, pasakytą apie ją. Užsienio lietu-viai nepaprastai myli savo gimtą-į kraštą, nori į jį sugrįžti arti-miausiu laiku ir prisidėti prie be-drojo kūrybinio darbo. Išslydędami mane jie prašė nusilenkti Tarybų Lietuvos žemei, pasveikinti visus lietuvius...". Kad užsienio lietu-viai nepaprastai myli savo tė-vynę, tai tiesa, kad jie "artimiausiu laiku" norėtų sugrįžti į sovietų valdomą Lietuvą, tai jau tikras miglos pūtimas. Net ir jo "pažan-giais" vadinami Amerikos lietuviai komunistai — ir tie nė nemano keltis į sovietinę Lietuvą, nenorė-dami savo dabartinio gyvenimo ly-gio keisti į sovietinės santvarkos gyvenimo lygį.

SYDNEJUS
Gegužės 16 d. žinomas Sydne-jaus lietuvių visuomenės veikėjas, ilgametis Australijos Lietuvių Ka-talikų Kultūros Draugijos pirmini- ninkas Dr. Aleksandras Mauragis artimiausiu savo bičiulių būrelyje atšventė savo penkiasdešimties me-tų amžiaus sukaktuves ir savo po-nios Sofijos vardinę. Vaisių metu kun. Butkus apibūdino suaktuvi-ninko vis plačiau vystančią visuome-ninę veiklą, ypatingai išskeldamas cha-rakteringus jo būdo bruožus: išter-mingumą, praktiškumą, kūrybingu-mą. Buvo padėkamuota eilėraščių, padainuota senų ir naujesnių lie-tuviškų dainų. Sukaktuvinėkas svečiams paskaitė savo jaunystės prisiminimus apie gimtąjį Kelmės miestą. Iš tų prisiminimų pasiro-dė, kad jį autorius turi poetiška sielą ir moka giliai pajusti tviš-kės gamtos šneką.

MELBOURNE

Melbourne Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos loterija įvyks birželio 14 d. Loterijai fantus ir auksas prašome įteikti iki gegužės 31 d. Kat. Mot. D-jos Valdyba
Kat. Mot. Draugijos Valdyba

Australijos Lietuvių Katalikų Kultūros Draugijos Pirmininką Dr. ALEKSANDRĄ MAURAGĮ

Atšventusį savo 50 metų amžiaus Jubiliejų, nuoširdžiai sveikiname ir linkime ilgus metus aktyviai darbuotis Aus-tralijos lietuvių katalikų eilėse. Tegul Jums Aukščiausias pade-da visuose Jūsų darbuose ir katalikiškoje veikloje.

Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos Valdyba

Mieląjį mūsų bendradarbį, ilgametį Australijos Lietuvių Ka-talikų Kultūros Draugijos Pirmininką ir aktyvų visuomenininką

DR. ALEKSANDRĄ MAURAGĮ

Sulaukusį 50 metų amžiaus nuoširdžiai sveikiname ir linki-me nepavargstamai ir toliau darbuotis Australijos lietuvių ka-talikų labui. Tegul Jums padeda gerasis Dievas.

"Tėviškes Aidas" Redakcija ir Administracija

DR. ALEKSANDRĄ MAURAGĮ

Australijos Lietuvių Katalikų Kultūros Draugijos ilgametį pirmininką, aktyvų katalikų veikėją ir visuomenininką, su-laukusį 50 metų amžiaus nuoširdžiai sveikina,

Melbourne Ateitininkų Sendraugių Valdyba

JUOZAS ALMIS JORAGIS

DIEVO LANKOSE

Mielam Bičiuliui
Dr. Aleksandriui Mauragiui,
švenčiančiam penkiasdešimties
metų amžiaus sukaktuves

Sako — gyvenimas — sunki žmogaus kelionė
Per vargo žemę, kupiną skausmų,
O aš stebiu gyvent kaip trokšta žmonės
Ir abejot teigimais tais imu...

Man rodos žemė — Dievo margos pievos,
Lyg rojus sodas vartais atvirais —
Čia anksty rytą mės paleido Dievas
Pasisvečiuot kol vakaras ateis...

Dvasia laisvumo gaubia žmogų šičia,
Pats peną sielai renkasi žmogus,
Ir kalbas pats, jei pasikyls netyčia
Ir tarp aštrių erskėčių pasijus...

Eini žmogus kur pučia Dievo Vėjas,
Kol jį junči, sielų šventai ramu —
Iš Dievo rankos būdamas išėjęs
Į Dievo delną grįši vėl namo.

Kaip trapios gėlės mūsų dienos žydi,
Jūs greit nužydi — nę nepajunti.
Kur mes praeinam, ten palieka brydę
Darbai, sprendimai, kuriantis mintis.

Ir Tu, Bičiuli, brydę ryškia, plačia
Darbais pramynęs žemėje esi.
Už juos šioj šventėj sakome Tau ačiū.
Dievo, Tėvynės garbei jie visi.

Ilgiausių metų linkim, spaudžiam ranką,
Džiaugsmu Tau — laime dienos težydės.
Žygiuok per žemę — gražią Dievo lanką,
Palik žymes dar platesnės brydės.

SPORTAS

MELBOURNE

Melbourne lietuvių krepšinio komanda "Varpas" šiais metais neįėjo į Viktorijos krepšinio pirmenybes. Čia tenka kaltinti "Bus-ness Houses" sąjungą, kuri nedėjo pastangų tinkamai save reprezen-tuoti. Be to Melbourne neteko gero krepšinininko S. Dargio, kurie vedę apsigyveno Perth'e. Kiek ži-noma S. Dargis laukia įpėdinio ir po keletos mėnesių išvyksta į JAV.

Melbourne susikūrė persitvarkę nauja krepšinio komanda, kurioje įeina nemaža mūsų prieauglio. Tai sveikintinas reiškinys, nes jau kele-tas metų jaunimas nesijungė į lie-tuvių sportininkų eiles. Dabar "Var-pas" krepšinio komanda žaidžia "B.H." sąjungos žiemos pirmeny-bėse ir turi galimybių jas laimėti. Iš penkių rungtynių: trejos laime-tos, dvi praloštos (vienos dėl neat-vykimo laiku), paskutinės tik dvie-jų taškų skirtumu.

Viktorijos krepšinio sąjunga įsi-gijo vieną iš geriausių Australijoj krepšinio stadionų. Stadionas ran-dasi netoli ežero Albert Park. Įren-gtas su visais patogumais; yra še-šios aikštės, persirengimo kamba-riai, dušai, vaivandinių baras ir kit. Stadionas kainavo apie 52 tūkst. sv.

Kiekvieną trečiądienį čia vyksta Viktorijos krepšinio pirmeny-bės, kuriose dalyvauja ir viena lietuvių komanda "Geelongo" ("Vy-tis"). Pradžioje "Vytiš" jautėsi kiek nedrąsiai, nes tai visai skirtinga žaidimo klasė, bet po keletos rungtynių įsidrąsino ir net laimėjo.

GAUTA NAUJŲ KNYGŲ LIETUVIŲ KALBOJE

KATALOGAI PRISIUNČIAM VILTUI KIEKVIENAM,
KAS TIK PAREIKALAU,

POLYGLT BOOK DEPOT

256 COLLINS STREET, (antras aukštas) MELBOURNE
C.I. TELEFONAS: MF 8357

PRANEŠIMAI

KAVUTĖ IR PASISOKIMAS

Melbourne Lietuvių Sporto Klubas "Varpas" rengia kavutę ir pasi-sokimą, š.m. gegužės 30 d. 5 v.v. Lietuvių Klubu Namuose. Visas jaunimas yra kviečiamas atsilan-kyti. Turėsime gerą muziką ir bus gera proga pasižokti lietuviško jaunimo tarpe.

M.L.S. Klubas Varpas

INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ DĖMESIUI

JAV yra redaguojamas Pasau-lio Lietuvių Inžinierių ir Archi-tekto Metraštis. Jo redaktorius inž. K. Krulikas apgailestauja, kad neturi jokių žinių apie inžinierius ir architektus gyvenančius Mel-bourne ir Viktorijos valstijoje. Jis kreipėsi pas inž. B. Dauką, gyv. Sydnejuje, prašydamas pagalbos. Inž. B. Daukas kreipėsi į mane su S.O.S. Aš nieko daugiau tada ne-galėjau padaryti, kaip tik duoti inžinierių ir architektų sąrašą, ku-rie man buvo žinomi. Toks sąrašas nepatenkina leidinio užsibrėžto ti-kšlo. Lietuvių Inžinierių ir Archi-tekto Metraštį yra išsiamiai apibū-dinti visų inžinierių šakų atsie-kimai, pradedant tolima praeti-mi ir baigiant dabartimi.

Bus didelė spraga, jei Melbour-niškiai inžinieriai ir architektai ne-prisidės prie šio kapitalinio veikalo. Kiekvienas inžinie-ris ir architektas yra prašomas suteikti apie save ži-nias, nurodant amžių, kur ir koki mokslą yra baigęs, kokį darbą da-bar dirba, kokius darbus yra su-projektavęs ar vykdęs, veiklą įsuo-meniniame darbe ir t.t. Žinias siųsti tiesiogiai šiuo adresu: K. Krulikas 93-11 — 114 st., Rich-mond Hill 18, N.Y., U.S.A.

Be to veikalo redakcija nuošir-džiai prašo mielus inžinierius, ar-chitektus ir technikus prisijusti nor-minimalinę vienkartinę 5 dolerių prenumeratą, o kas išgali ir papil-domą paramą. Yra šurinkta tik mažesnę pusę reikalingos sumos.

Laisvajame pasaulyje gyv. inžinieriai, architektai ir technikai yra susibūrę į Pasaulio Inžinierių ir Archi-tekto Sąjungą (PLIAS). Skyriai veikia ir Australijoje, deja Melbourneiškiai skyriaus neturi. Yra būtinas reikalus atgaivinti "PLIAS" Skyrių Melbourne jau vien solidarumo dėlei. Steigiamasis susirinkimas yra šaukiamas š.m. bir-želio mėn. 7 dieną 1 val. St. John Church mažojoje salėje East Mel-bourne (tuoj po lietuviškų pamal-dų). Susirinkimo metu bus plačiai painformuota apie Metraščio lei-dimą ir apie PLIAS veiklą laisva-jame pasaulyje.

Visi inžinieriai, architektai ir technikai gyv. Melbourne, Geelon-gje ir kitose Viktorijos vietose yra kviečiami dalyvauti steigiamajame susirinkime ir būti Pasaulio Lietu-vių Inžinierių ir Architektų Sąjun-gos nariais.

Ilgalotinis, arch. K. Mielažys
daugiau pasavimas ir veržlumas, palengvino sutruškinti stiprias priešininkes, kurios niekaip nepajė-gė padengti Marytės, kuri sužaidė labai gerai.

Taškus pelnė: Marytė Keler-taitė 23, Olga Kelertaitė 12, Ki-tienė 6, Ignatavičienė 2, Pečiuly-tė ir Šukštėytė 0.

JAUNES Vytis - West 34 - 26
Mūsų jaunės žaidė be Rasos Andriusytės, kuri sirgo ir naujas centras buvo Dalia Radevičiūtė, kuri be kelių klaidų, skirstė ka-muolius geriau negu Andriusytė, kuo palengvino žaidimą.

Jausdamos silpnės be Andriusytės, visos žaidėjos kovo-jų gana puikiai ir laimėjo užtik-rintai.

Taškus pelnė: Laima Radev-ičiūtė 19, Sulcaitė 2, Dalia Rade-vičiūtė 13, Baškytė, Jaunutytė, Vi-sockienė 0.

Edas

Okupuotoje Lietuvoje

● Lenkynės dėl enciklopedijos. Akivaizdoje fakto, kad laisvojo pasaulio lietuvių net svetur gyven-dami sugebėjo išleisti jau 17-į "Liet. Enciklopedijos" tomą, ir Vilniuje paskutiniu laiku spartina-mi enciklopedijos paruošimo dar-bai. Kaip jau praneša, "Lietu-viškąją Tarybinę Enciklopediją" leis Lietuvos Mokslų akademija. Enciklopedijos vyr. redakcijos na-rys J. Žiugžda ("Tėv. Balse" aš-riai pasisako prieš Vakaruose pas-kelbtą prielaidą, kad "turėjusi pa-sirodyti enciklopedija jau numa-rinta". Girdi, tai šmeižtas. "Liet. Tar. Enciklopedijai" leisti iniciatyva išplaukusi grynai iš Liet. Mokslų akademijos, o žinios apie "numarinimą" esančios visiškai netei-singos. Jau esąs sutvarkytas visos enciklopedijos vardnas, pirmo-jo ir antrojo tomo štraipsniai pas-kirstyti autoriams ir žymi jų dalis, o kai kurių sričių esą ir visi jau pa-rašyti. Pirmasis stambusis tomas busias dar šiais metais atiduotas spaudai; o "per šį septynmelį tik-rai pasirodys vis užplanuoti 19 - 20 Enciklopedijos tomų".

PASAKA

Už devynių vandenynų,
Už slėnių, už kalnų,
Kartą buvo šposai toki,
Kad kiaušinis vištą mokė.

Anį šiaudų vos išlėdėjęs
Savo mokslą skelbė pradžioje.

Višta verkė nusiminus,
Kad mokina ją kiaušinis.

Buvo ten beveik skandalas,
Bet štai šitoks buvo galas —

Atkeliavo gaspadinė
Ir nusinešė kiaušinį;

Ir taip tas kiaušinis šelmis
Gavo galą ant petelnės.

Stai, iš Melbourne tautietis
Savo pirmininką šviečia,

Pasiguldes skersai kelio,
Tokią drožia jam kalbėlę —

Kad, girdi, jei geras būsi,
Toleruosim tarpe mūsų.

Gi jei spirsies ožiuku,
Tai užduosim diržiuku!

Sitaip jis aną "paguodęs"
Ir vilties lašelį duoda,

Sako: būsi jeigu kietas,
Nebegausi Klube vietos,

Tačiau būsi jei gerutis,
Tai paėmęs už rankutės

Tave Klubas pamyluos,
Priėdo dar cukerką duos!

Kas kaip žino, kas kaip moka,
Kas aukščiau savęs iššoka:

Pirma valdžion pasodina,
O po to valdyt mokina.

Gaila, niekas neapmato,
Kokie seka rezultatai,

Visaip būna — kas gi žino,
Gali būti, kaip tam kiaušiniui...

Liet. Namų Atidarymas Geelonge

Iškilmingas Liet. Namų atidary-mas Geelonge įvyko š.m. gegužės mėn. 9 d. Šiam istoriniam Geelon-go Liet. Apylinkės įvykiui pažymė-ti buvo gražiai pasiruošta. Salė puik-iai papuošta gėlėmis ir tautiniais kaspinais. Iš lauko spalvotomis elektros lemputėmis ir lietuvių bei australų vėliavomis. B-nės V-bai ir statybos komitetui glaudžiai ben-dradbiaujant buvo padaryta skubi rinkliava ir nupirka 160 kėdžių. 2.30 val. po pietų, dalyvaujant būriui tautiečių ir visoms liet. or-ganizacijoms, atvyko vietos valdžios atstovai ir svečiai: Parlamento na-rys H. Opperman Mr. A.B. Wood, Cario Shire prezidentas, Rev. B. Payne šv. Jono parapijos kleb-nas, Rev. O. Gorman ir Rev. Fr. Jenkins Bell Park parapijos kleb-nas. Svečius sutiko B-nės V-bos pirm. p. V. Ivaškevičius. Mr. H. Opperman, perkirpdamas kaspi-ną, oficialiai atidarė Liet. Namus. Svečiams ir publikai salėje užužemus vietas, pirmas kalbėjo B-nės V-bos pirm. p. V. Ivaškevičius angliskai, paaiškindamas šių namų tikslą Liet. Bendruomenėi. M. Kymontas padarė trumpą apyskaitos praneši-mą. Viso pastatant Namus dirbt 4875 darbo valandos. Statybos me-džiaga kainavo £3304, dirbo 204 asmenys. Vidutiniškai vienam as-meniui tenka £14 išlaidų.

Mr. H. Opperman ir Mr. A.B. Wood, savo kalbose šiltai atsiliepė apie Geelongo liet. vieningumą, nes čia yra vos 400 lietuvių ir su-gebėjo pastatyti puikią salę. Rev. P. Payne palinkėjo lietuvių kolo-nijai Geelonge geriausios sekmės ateityje. Po kalbų prasidėjo meni-nė dalis. Pradžioje p. Lipšienė pa-dėkavo angliskai vėsk. Bara-nausko "Anykščių šilelis". Geelon-go liet. choras padainavo: "Lopšinė", "Oi žiba žiburėlis", "Oi pūtė pūtė". Akompanavo p. R. Zenkevičius. Viešnios iš Mel-bourne p-lės Jūratė Valtė ir Ele-na Kleinaitytė pašoko tautinių šo-kių pyne. Akordeonu palydėjo A. Fišeris. Taip pat svečiai iš Mel-bourne, vėrų oktetas vadovaujamas p. P. Morkūno, padainavo "Lygioj lankelį", "Gaudžia trimaitį", "Ra-movėnų maršas" ir "Vėliavos iš-keltos plakas". Meninė dalis baigta angly himnu. Po meninės dalies, Geelongo moterų pastangomis, bu-vo paruošta puikios vaišės, kur svečiai ir publika buvo pavaišinta skaniais užkandžiais ir kavute.

Po pertraukos, 7.30 val. vaka-re prasidėjo tolimesnė programos dalis. Svečiams ir publikai užemus vietas prie stalų, buvo sugiedotas

EUROPIETIS

OPTIKAS

kalba vokiškai

ir lenkiškai

8 floor Capitol

House

109 Swanston

St Tel.

MF 8318

OPTO

OPTO

OPTO

OPTO

OPTO

OPTO

OPTO

OPTO

OPTO

OPTO

OPTO

OPTO

OPTO

OPTO

OPTO

OPTO

OPTO